

TEDENSKA SLIKE



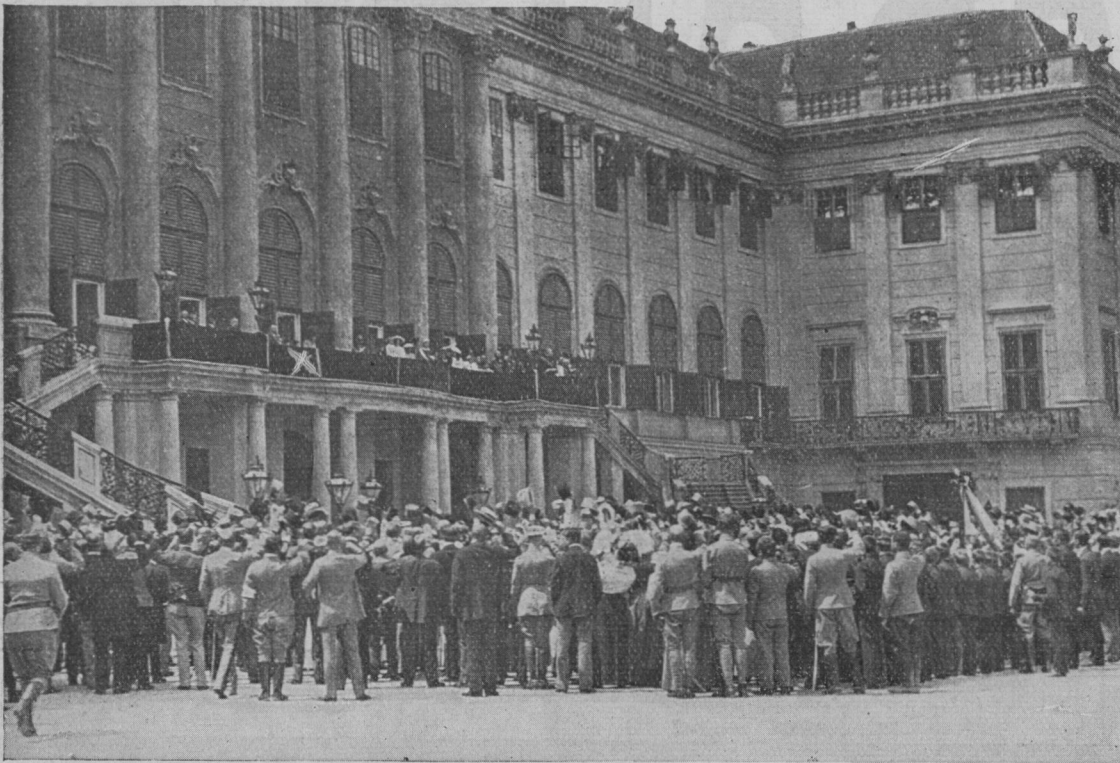
Štev. 27.

V LJUBLJANI, v sredo 21. julija 1915.

Leto II.



Avtentična slika z goriško-koroškega bojišča: Naša patrolja, skrita ob robu gozda, pričakuje bližajočo se četo Lahov.



Proslava padca Lvova na Dunaju: Občinstvo navdušeno pozdravlja Nj. Veličanstvo cesarja Franca Jožefa I. (X) v Schönbrunnu.

G. W. Appleton :

26. nadaljevanje.

Žrtev zarote.

Roman.

„Srečna sem bila vendarle,“ je šepetala.

„Res si srečna, Marcela?“

„Dà, zelo, zelo!“

„Ali bi ne bila še srečnejša, moja ljuba, ljuba Marcela, če bi bila moja žena?“

Nalahno je vzkriknila in me objela z obema rokama.

„O, kolika radost, kolika sreča!“ je odgovorila. „Tvoja žena, ljubi moj, tvoja žena!“ je šepetala. „Ali je resnično? Ali je to mogoče? — Saj veš, da te ljubim od prvega hipa! Ko sem prišla k tebi iz tujine, si bil z menoj tako dober, tako velikodušen in ljubezniv, in moje srce je takoj spoznalo tvojo ceno. Dà, ljubila sem te in ljubila te bom večno — večno!“

Pritiskal sem jo na svoje preki-pevajoče srce in govoril, kakor govori v takih slučajih vsakdo, mlad ali star, modrijan ali bedak, — govoril sem pesem večno nove, večno krasne ljubezni.

„In kdaj naj se to zgodi, Marcela?“ sem vprašal končno.

„To določi ti, ker ti si moj — gospod!“ je odgovorila s porednim nasmehom.

„In ti moja kraljica!“ sem dejal ter ji poljubil obe roki. Nato sva se objela, sedela sva na divanu, se držala, stiskala, poljubljala, se smehljala, zroča si brezkončno v oči ter čutila, da sva si resnično dobra in da sva nepopisno srečna.

SEDEMNAJSTO POGlavJE.

Naslednji dnevi so minili brez posebnega razburjenja. Mislil sem le na svojo srečo, ugibal o bodočnosti ter nisem niti slutil, da se zbirajo nad mojo glavo črni oblaki, iz katerih se vsuje name strašen vihar. Marcela se mi je zdela v svoji sreči vsak dan lepša. Oba sva gledala vse v rožnati luči — najina zadovoljnost je bila popolna in neskalsena. Celo Helena je bila od najine sreče kakor omamljena,

in prepričan sem, da ni imel v Richmondu nihče veselejšega svetega večera kakor mi trije. —

Sodna preiskava zaradi našega nočnega doživljanja ni imela niti zame niti za Mortimerja nikakšnih neprijetnih posledic, in v moje posebno zadovoljstvo niso Marcela v vso afero sploh nič zapleli. Preverjen sem, da je posredoval v tem oziru policijski nadzornik Beale, za kar sem mu bil resnično hvaležen. Ko se je zvedelo, da sem se z Marcelo zaročil, je to novico objavil neki časopis in sicer pod bombastičnim naslovom „Roman v Richmondu“, kar — končno, če se vzame natančno — ni bilo tako napačno povedano. Toda tisti časopis menda je dobila v roke tudi moja teta Marija, kajti nekaj dni nato mi je naznanila brzojavno, da želi z menoj nemudoma govoriti.

Brzojavko sem prečital svoji sestri

„Gotovo je zvedela, da si se zaročil,“ je dejala Helena.

„Brez dvoma. Morda je čitala v časopisu „Roman v Richmondu“ in gotovo je zopet besna. Pripraviti se moram na nov boj z zmajem!“

Marcela, ki je sedela poleg naju, me je vprašujoče pogledala.

„Boj — zaradi najine zaroke?“ je vprašala. Zakaj pa vendar? Kdo je pa brzojavil?“

„Moja teta Marija, dragica!“ sem odgovoril.

„Kaj ni dobra žena ta tvoja teta?“

„O, kadar hoče, celo prav dobra, prav posebno plemenita žena,“ sem pojasnjeval. „Toda ona ima sila čudne pojme o . . . o . . .“

„O meni?“

„Ne, tega ne rečem; toda — veš — teta Marija je že zelo stara devica, ki nima niti pojma o ljubezni in mladostnem hrepenenju. Zato pa mi je kar naravnost prepovedala . . .“

„Oženiti se? — Ljubiti?“

„Dà, tako nekako.“

„O, ta grda teta! Ampak . . . ali moraš staro devico ubogati?“

„Tega pa ne, ljubica!“ sem se zasmel. „Ljubezni ne more prepovedati nobena sila na svetu, in kar ljubimo, tega nam ne more izruvat iz duše in srca nobena prepoved!“

Marcela je vstala, sedla tik mene, me objela z roko okoli vratu ter mi položila na ramo svojo glavico.

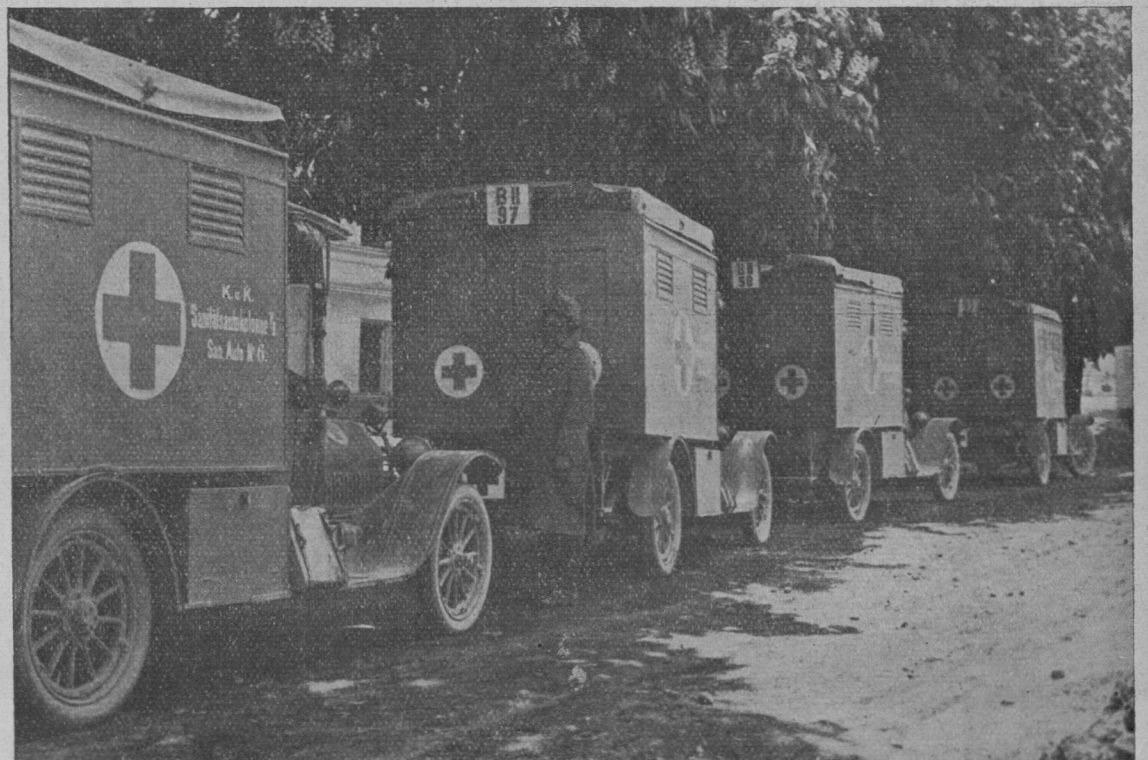
„Ljubi, ljubi moj! Bal se nisi zarotnikov, niti revolverjev, niti bodal . . . pa bi se zdaj bal svoje stare tete?“ In glasno se je zasmejala in midva sva se smejala ž njo.

„Ali pravično treba priznati, da nana je storila prav mnogo dobrega,“ je pripomnila Helena, „zato je resnično škoda, da je v tem oziru tako strašno muhasta in trmasta.“

Marcela je molčala za hip, potem je dejala:

„To mi je jako žal in neprijetno. Zakaj mi nista tega prej povedala?“

„Zakaj?“ sem odvrnil hitro, „kratko zato, ker nisem mislil na to. Sicer pa je itak vseeno. Kaj mi mar, kako misli ona o tem! Z ozirom na to, da je res mnogo žrtvovala za naju, sem napram njej skrajno



Kolon avtomobilov avstr. Rdečega križa za prevažanje ranjencev z bojnega polja na vlak.

popustljiv v splošnem in v neznatnih stvareh. Ampak naravnost nezaslišano je, da mi hoče v tej zadevi ukazovati. Prepovedati mi zvezo z bitjem, ki ga nad vse ljubim na svetu — že sama ta misel je naravnost blazna — prav kakor bi hotela ustaviti nevihto in grom.“

Marcela je izpočetka nekoliko pobledela; ko pa je videla mojo odločnost, so iznova zarudela njena lica in oči so jej zažarele v veselju nad mojimi navdušenimi besedami. Potem sem obrnil pogovor na drugo snov. Sam pri sebi pa sem trdno sklenil, da se peljem še danes v Putney ter jej pojasnim enkrat za vselej svoje stališče. Odločil sem se, da nastopim odločno, nikakor pa se ne dam zapeljati — pa naj bi me še tako izzivala — da bi se kakor zadnjič prepiral z njo. Nasprotno sem jo hotel, če le mogoče, mirno in premišljeno prepričati ter jo izkušati dobiti na svojo stran.

Sklenil sem tudi, da se gotovo tekom naslednjih dni, po svoji formelni — ali če hočete — po neformelni zaročki — poročim. Preskrbel sem si že potrebne listine, pa bi bil šel s svojo nevesto kar nemudoma k najbližnjemu poročniemu uradu, toda ona je trdila, da si mora nabaviti še poročno opravo in balo, na kar jaz v svoji sreči niti mislil nisem. Vsa vesela in srečna je bila, da onega večera, ko so jo roparji odvedli, ni imela denarja pri sebi, ampak je pustila svojo denarnico v toaletni mizici, kjer jo je sedaj tudi našla. Mnogo denarja je bilo v njej; Marcela je smatrala za srečen slučaj, da jej je ostal ta denar. S pomočjo Helene in Lucy je znala tolažiti mojo nestrpnost, dokler ni bilo nakupljeno in narejeno vse najvažnejše. A tega najvažnejšega je bilo vsaj po mojem mnenju prav dosti.

(Dalje prihodnjic.)

Mistr Jan Hus.

Jan Hus je bil rojen leta 1369. v vasi Husinec na Južnem Češkem kot sin priprostega seljaka. Starši so spravili nadarjenega dečka v Prago v šole, kjer bi naj postal



K petstoletnici smrti Jana Husa: Mistr Jan Hus moli, predno stopi na grmado, na kateri je bil sežgan dne 6. julija 1415 pred Konstanco na Bodenskem jezeru.

duhovnik. Bil je dijak-prosjak, dajal je instrukcije, prepeval v cerkvah, da si prisluži za hrano. Živel je kakor drugi tovariši, a bil je pobožen in je hodil na romanje.

Hus je bil postal l. 1400. dekan filozofične fakultete in dve leti nato rektor tedaj najslavnejše praške univerze. Kot rektor pozna Hus teologične spise Johna Wiclifa in postane pridigar v takozvani Betlemski kapelici.

Reformatorni spisi skromnega angleškega župnika so napravili na Husa kar najglobokejši vtis.

Proti posvetnosti cerkve so se obračali Wiclifovi nauki. Učil je: cerkev ne sme iskati posvetnega gospodarstva in v posvetnih stvareh je kralj nad papežem. Prodajanje odpustkov in dušobrižniških služb je zločinska simonija, duhovnik se mora vrniti k apostolski čistosti in siromašnosti, za nje-

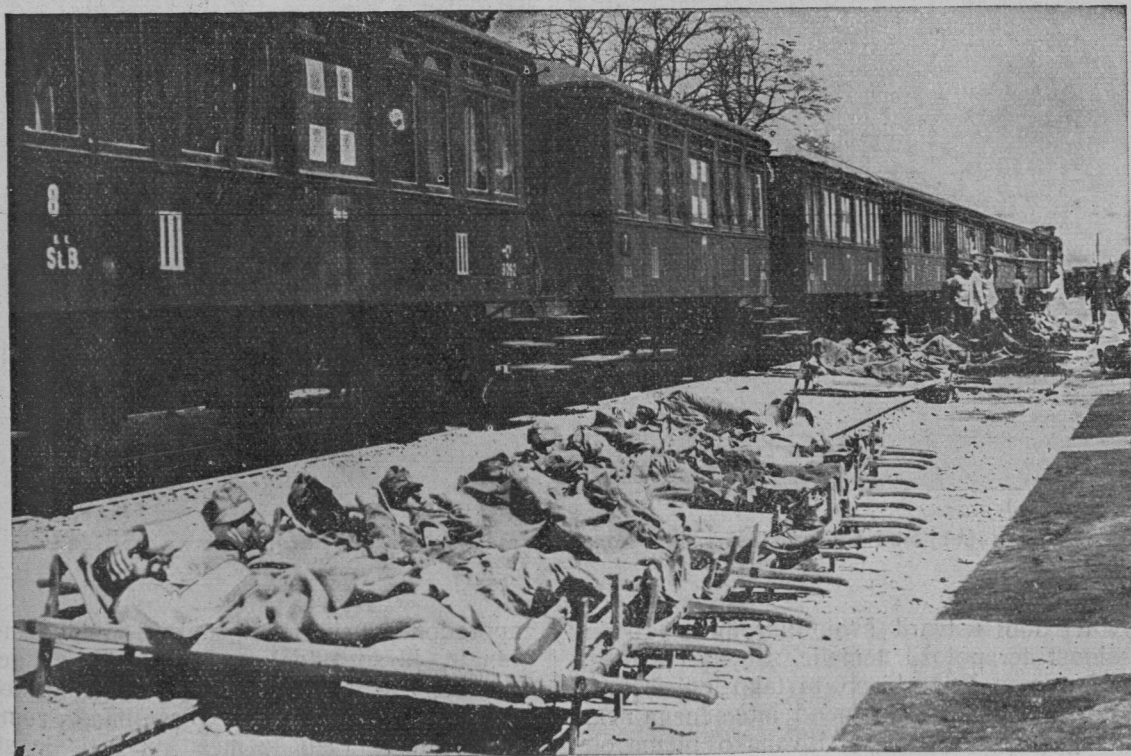
gove potrebe pa naj skrbi država. Sveto pismo je edino pravilo krščanskega življenja. Tem Wiclifovim naukom je sledil pozneje še Wiclifov boj proti nekaterim zakramentom, vicam, celibatu, izpovedi in končno zanikanje transsubstancne dogme pri altar-nem zakramentu.

Kot pristaš nekaterih Wiclifovih idej o „očiščenju cerkve“ je pričel Jan Hus svoje pridigarsko delovanje v Betlemski kapelici. Kmalu so zaslovele pridige izbornega govornika, ki je na podlagi „čistega svetega pisma“ pozival cerkev in ljudstvo k spreobrnjenju, ki pa se je tudi sam trudil živeti pravo apostolsko življenje.

Ljudstvo je začelo Husa častiti, sam kralj Vaclav IV. in kraljica Žofija sta spoštovala vnetega moža. Tem bolj pa ga je začelo črtiti in preganjati tisto duhovništvo, ki je spoznalo v Husu nevarnega sovražnika svojega udobnega in nenavnega življenja. Kmalu so pričele intrige. Ime Hus je postalo v Pragi in na češkem geslo ljudskega odpora proti razuzdanim neprilikam na Češkem. Husovo ime pa je postalo tudi geslo narodnega odpora. Na praški univerzi je imel do takrat nemški element najmerodajnejši vpliv.

Hus, ki je hotel češki narod ne le versko, temveč tudi kulturno in npravstveno povzdigniti, je težko prenašal podrejenost češkega življenja. Zato se je postavil na čelo onega gibanja, ki je rodilo slavni kutnohorski dekret (1409) ter doseglo zmago češke večine na najslavnejšem vseučilišču tedanjih dni, t. j. praškem.

Nemški oboževalci so Husa zapustili; tem bolj pa je postal junak in ljubljenev vsega naroda. Kmalu so izšle izpod njegovega peresa z velikim oduševljenjem pozdravljene češke knjige, traktati, evangeljske razlage, vzgojevalne brošure o mladini, o dolžnostih staršev, o npravstveni vzgoji. Za slavo češkega jezika vneti „mistr“ je napisal končno tudi svoj traktat o pravopisu. Narod je videl v Husu pravega božjega odposlanca. Toda kmalu so pripele v Rim prve zlobne denunciacije



Naš sanitetni vojni vlak: Odprava ranjencev na avstro-ogerski železniški progi.

proti vnetemu pridigarju, ki da uči krive nauke in hujska proti duhovnikom. Papež je odredil preiskavo. Na Husovi strani sta bila kralj in kraljica in stvar bi se bila morda ugodno iztekla, da ni prišel v Prago odposlanec takratnega papeža Ivana XXIII.,

Iskre s kostniške grmade so vžgale v češkem narodu nov ogenj, ogenj očiščenja, razvnele so v njem najžlahtnejše strasti in v odsvitu kostniške grmade se je odigravala najpomembnejša doba češke preteklosti, doba husitska in utrakvistična. Na zunaj je

Boji ob Soči.

Ponedeljek, dan 5. julija, je bil pa vroč! Začelo je že zjutraj grometi, pa samo bolj v presledkih. Vsekakor pa se je zdelo, da je danes morda zopet gričevje pri Gorici prišlo na vrsto. Par dni poprej so nas skakovali kraško robovje pri Trziču in Zagradu. A ni jim šlo. Bili so vrženi nazaj in razbiti. Nato so poskušali pri Gorici.

Vedno bolj pogosto so se streljeli ponavljali; proti osmi uri so prihajali že prvi sovražni šrapneli. Švigali so čez mesto v raznih smereh. Ljudje so se sprva plašno zgibali, nehoti glave potiskali proti plečem in se sklanjali. Pa šrapneli so s svojim sikanjem in žvižganjem leteli naprej. Iz dalje se je zaslišal tresk; šrapnel je šel preko grada in onstran nekje razpočil.

Proti devetim zjutraj je že postalo bombardiranje tako, kakor ga v Gorici še ni bilo slišati. Doseglo je svoj višek ter ostalo na njem do približno štirih popoldne, ne da bi pa potem popolnoma ponehalo. Bilo je nekaj strašnega, nepopisnega, veličastnega. Posebno na južozapadni periferiji mesta. Tam se vse lepše sliši in vidi; po ulicah in trgih v mestu je toliko življenja in vrvenja, da se bombardiranje precej presliši. Bolj ko pa greš proti jugozapadu, bolj prihaja vse na ušesa. Hiše so neobljudene, ulice tihe in prazne.

Na Kalvarijo in na višine nad Podgoro so padali streljeli za streljeli, granate, šrapneli in mine. Grmelo je in divjalo po ozračju, kakor da bi bil sam sodni dan. Kakor da bi kdo cele vozove dolgih velikih desk metal s tretjega nadstropja na gladki tlak med visokimi hišami zaprtih praznih ulic, tako je treskalo in odmevalo po razburjenem ozračju. In to



Glavna cesta v Gorici, kjer so — po odredbi vlade — te dni po dolgih letih zopet smeje viseti tudi slovenske trobojnice.

da prodaja odpustke za papeževo vojno blagajno proti drugemu papežu Gregorju XII. Proti temu papežu, katerega je pozneje cerkveni koncil označil za ubijalca, simonita in heretika, se je obrnil Hus kar najostreje. Papež prekolne Husa in izreče nad Prago interdikt. Razkol med oficijalno cerkveno oblastjo in praškim magistratom postaja vedno ostrejši in akoravno je bilo ljudstvo v Pragi popolnoma na Husovi strani, zapusti mistr Jan leta 1412. Prago. Od tistega časa hodi Hus po deželi, pridiga in opominja in ves narod je zanj. Njegove knjige čita narod kakor nov evangelij, saj je jedro njegovega nauka: „Išči resnico, slušaj resnico, uči se resnice, ljubi resnico, govori resnico, drži se resnice, brani resnico do svoje smrti,“ kakor to zaukazuje Krist. Med tem pa širijo njegovi protivniki odpor proti Husu in njegovim naukom po tedanjem kulturnem svetu, in ko se zbira konstanški koncil, pričakuje svet, da bo rešil tudi Husovo zadevo.

Cesar Sigismund je zagotovil Husu popolno varnost na poti tja in nazaj, ako pride na koncil. Hus, ki se je trdno nadejal, da bo prepričal cerkvene očete o popolni upravičenosti svojih naukov, je v spremstvu nekaterih vdanih mu čeških plemičev, prispel 3. novembra 1414 v Konstanco. Toda bila je to pot v smrt. Dne 28. novembra ga je dal koncil, katerega sodba je bila že naprej gotova in pri katerem so se oglasili razni krivi svedoki, zapreti in po dolgih, mukepolnih zaslišavanjih, pri katerih se je Hus zaman trudil prepričati svoje sodnike, so ga cerkveni očete proglasili za krivoverca in obsodili na smrt (6. julija 1415), ker vzlic vsem grožnjam in obetom ni hotel ničesar preklicati. Ostal je junaško značajan do smrti. Še isto dopoldne je gorela grmada ...

končala ta slavna doba neuspešno. kajti po 200 letih je bitka na Beli gori (1620) uničila samostalnost češkega kraljestva. Z narodno razvojnega stališča pa je češki narod



Veselo naprej nad Lahe! Naši vojaki korakajo med sviranjem harmonike na bojišče.

v tej dobi ustvaril svojo narodno individualnost ter položil temelje svojega lastnega kulturnega žitja, ki so to tako daleč proti zapadu eksponirano in od mogočnega nemškega naroda obdano slovansko pleme obvarovali pogina, in ne le to, priborili mu važno mesto med velikimi faktorji splošnega človeškega razvoja.

zaporedoma, neprenehoma. Bile so sovražne granate, ki so padale v podgorske višine, se vanje zajedale in se potem s strašno mogočnostjo razpočile. Cele gore dima in zemlje so pričele rasti iz mest na gori, in se potem širile na vse strani črno, sivo in grdo. Hiše so se tresle, ljudje so plašno obstajali. Tako od blizo je treskanje prihajalo, da se

je človek nehote ozrl na desno ali levo. Istočasno s treskanjem so ti prišli na ušesa grozni poki šrapnelov, drug za drugim, brez prestanka. Na višinah tam doli so se prikazovale ognjene pike z belimi oblaki. Kakor da bi gadi iz nevidnega ozadja skakali,

izjeme prodale tobačne zaloge, znamke in časopise. To je bilo posebno prve dni vojске z Italijo. Ker dohaja tobak le od časa do časa v mesto, tedaj so trafike kar oblegane, ko dojdejo nove zaloge. Pri nekaterih trafikah je ob takih prilikah zbranega

za Tržičem in za Gorico stoje, pred sovražnikom prav dobro skriti, v varnih kritjih težke avstrijske baterije vseh kalibrov in obvladujejo s svolimi krogli široko soško nižino skoraj do italijanske meje. Ravnina pri Gradiški je pa močno podminirana, tako da kljubuje vsakemu sovražniku.

Naenkrat se je pa odprla zemlja na različnih frontah pod Italijani. Prst, kamenje in razvaline so zletele v zrak in pokopale na stotine in stotine sovražnikov. Avstrijski vojaki so zažgali mine na poljih pri Gradiški, Gorici in Tržiču . . .

Sledil je krik, jok in stok. V divjem begu so se razpršili Italijani — več kot cela divizija pehote in trije kavalerijski polki — pustivši orožje, topove in ranjence.

18letni poročnik Markovič.

18letni poročnik Markovič od dalmatinskega polka je šel s svojim vojcem čez Sočo do nizkih gričev pri Minte, kjer so ga napadle najprej dve stotnji, nato trije bataljoni. S poveljem: „Prvi bataljon naprej!“ je stopil kakor da ima cel polk ljudi in je pobil štirikrat več Lahov kakor je štel njegov voj mož. Sam je izgubil samo enega moža in druge je pripeljal nepoškodovane nazaj.

Dalmatinec — junák-orjak.

Italijanske patrulje so dospele v furlansko vas onstran Soče, nato pa šle nazaj. Kmalu pride avstrijska patrulja. Ljudje, dobri in zvesti Furlani, povedo našim vojakom, da so bili Italijani v vasi. Nekaj naših mož odide nazaj, nekaj, menda trije ali štirje, pa ostanejo v vasi in se porazgubijo po hišah. Bili so Dalmatinci. Prešlo je že nekaj časa po odhodu Italijanov. Naenkrat se odpro vrata sosedove hiše in na pragu se pokaže po-



Vas Ronchi blizu Tržiča (Monfalcone), okoli katere so se vršili hudi boji z Lahji.

sikali z jeziki in spuščali svoj strup! Če si pri tem gledal ná Kalvarijo, pa si videl od trenutka do trenutka ogromne ognjene piramide, ki pa so se takoj umikale črnemu debelemu dimu. Vrelo je, kakor da bi zemlja dobivala razpoke in bruhala iz sebe. Delo granat vse to.

Toda tudi naši odgovarjajo! Besno, silno, zavestno, zmagovito! Tu najde vsak strel svoj cilj. Zamolkli gromi naših gorskih topov prihajajo na uho; potem poki naših havbic, da se hiše tresejo skoz in skoz; sem pa tja zopet mogočni siloviti strelji naših možnarjev. — Dim je napolnil ozračje krog podgorskih višin. Tam gori pa pokajo puške: pok, pok, pok; tudi hitreje, da jih ne moreš šteti. Drdrajo strojne puške: sovražnik pripravlja naskok; sedaj drdra od tam, sedaj zopet od tam; Bog ve, kako tam gori zadaj smrt kosi!

Ob hiši je straža, da bi ljudje ne šli preblizu sovražnemu ognju. Čudno, da mora biti straža v ta namen tukaj. Med tem ko treska in gromi, ko poka in sika, ko se zrak zvija in požira, ko ti cel pekel zija nasproti, prihaja mlada mati z detetom v naročju; prestrašena pripoveduje, da je zadaj nekje priletel šrapnel na cesto in ubil enega otroka, enega pa razmesaril. Potem pa gre sama proti jugozapadu naprej. Vstavi jo straža ter jo opozori na nevarnost. Pa jim odgovori, da gre obiskat prijateljico par hiš naprej. Šrapnel je gotovo ne zadene.

Novice iz Gorice.

Zanimivost postajajo mestne trafike. Včasih so zaprte po cele dneve, včasih odprte samo en dan ali dva dni, navadno pa samo predpoldne. Zaprte so bile po cele dneve, kadar so vse trafike v mestu brez

toliko občinstva, da ga trafikantje radi reda v svoje prostore ne pustijo. Prodajajo blago kar pred vrati, da se morejo sami lažje gibati. Sedaj tobaka ni bilo dobiti nikjer v mestu, zato se prodaja po trafikah samo



Stara cerkev v mestecu Gradišču (Gradiška), kjer so bili boji z laškimi prednjimi stražami.

časopisje in znamke. Dopoldne ali že mnogo prej so vsi časopisi razprodani in radi tega so trafike popoldne povsod zaprte.

Podminirano polje pri Gradišču.

Čez Sočo na višinah pri Št. Mihelu in Šmartinu, na gorskih grebenih in pobočjih

nosen, velik Dalmatinec s puško in bajonetom pred seboj. V istem trenutku, kakor da bi iz zemlje zrastle, stoji tik pred njim deset italijanskih vojakov s častnikom na čelu. Italijani so menda hoteli našega ujeti. Da ste ga videli Dalmatinca! Kakor bi strela udarila, je dvakrat zavihtel puško z bajo-

netom pred seboj, in šest Italijanov je bilo krvavo porezanih. Dva ali trije so se sedli na tla. Častnik, katerega je Dalmatinec tudi porezal, šestkrat ustrelil, toda ne zadene. Dalmatinec udari s puško po roki častnika, da mu odleti revolver 10 m daleč. Častnik se zgrudi. Ostali štirje vojaki silno navalijo na Dalmatinca. Zadaviti ga hočejo. Začela se je strašna borba. En sam klopčič

Padovi, vilo, vse potne priprave, konje, vozove, zlatino, srebrnino, vse dragotine in še svoto 100.000 pijastrov v gotovini. Izvršitelji te oporoke naj bi bili vojvodi ferrarski in urbinski ter kardinala Farnese in Medici. Že 3 dni na to, 13. novembra je izdihnil v velikih mukah.

* * *

prava bitka. Celo topove so morali uporabiti. Končno so ga premagali in vrgli v ječo. Na povelje beneških državnih inkvizitorjev so ga rabljali dne 27. decembra 1585 v ječi zadavili.

Papež se je Signoriji sv. Marka zahvalil za to, da je maščevala Vittorijin umor. Do 27. avg. 1590 je vladal ta energični papež, ki je zatrl banditstvo skoro popolnoma.

* * *

John Webster, ki je živel v dobi Shakespeara, je napisal žaloidro z naslovom „Beli hudič“ in jo izdal v Londonu l. 1612. Ta tragedija je zajeta iz življenja Vittorije, najlepše in najbistrejše Italijanke svoje dobe. Naš spis je posnet po študiji historika Joh. Scherra v „Menschliche Tragikomödie“, III., p. 51 i. n. pod istim naslovom.

Minoli teden.

Po silnem porazu blizu Gorice se je nasilnost laških naskokov ustavila ter se vrše le semtertja topniški boj. Lahki so ob Soči izgubili že okoli 80.000 mož. Iz aeroplanov so metali Lahi zopet bombe na Trst in nabrežinski kolodvor, ne da bi prizadeli znatno škodo. Tudi na tirolski in koroški fronti so se vsi laški navalili izjalovili. Dalmatinski polki se ob Soči prav posebno odlikujejo. — Umikanje

Rusov v Galiciji in na južnem Poljskem se je ustavilo; naša vojska utrjuje svoje pozicije in ureja železniško in vožno zvezo v svojem ozadju. Na severnem Poljskem so boji, tudi okoli Ljubljina naši še napredujejo. V zahodnji gališki in bukovinski vojni črti so se pri Pflanzler-Baltinovi armadi odlikovali Hrvatje in Slovenci, ki jih hvalijo zdaj opetovano tudi berlinski listi. Francozi so se v Argonih z znatnimi izgubami umaknili pred naskoki armade nemškega prestolonaslednika. V okolici Arasa in Soucheza, ob Maasi in Moseli so živahni boji. V Calaisu so se sešli angleški in francoski ministri ter vrhovna poveljnika obeh armad. Tudi laški general Porro je bil ondi ter je posetil angleškega, francoskega in belgijskega generalissima. V Atenah pa se snidejo kralji Rumunije, Bolgarske in Grške. Med Bolgarijo in Turčijo se vrše pogajanja zaradi odstopa nekaterih turških krajev Bolgariji. Avstro-Ogrska je opozorila Zjed. države, naj ne kršijo svoje neutralitete s pošiljanjem orožja in municije sovražnim državam. — Srbi, Črnogorci in Grki so zopet zasedli več točk v Albaniji.

Steckenpferd-lilijnomlečno-milo

prej ko slej neuprtno za racionalno oskrbo polti in lepote. Priznanostna pisma. Po 1 K povsod.

Zastonj in poštnine prosto dobite velik, bogato ilustriran cenik ur, verižic, prstanov itd. od tvrdke H. Suttner v Ljubljani 5. Pišite dopisnico in dobite ga takoj.

P. n. naročnikom, ki jim je s 1. julijem potekla naročnina in je še niso poravnali, smo tej številki priložili opomin. Uljudno in nujno prosimo, obnovite naročnino takoj, ker sicer ustavimo pošiljanje lista.



Črnogorska pehota koraka v zasedeno albansko mesto.

so bili. Vseh pet je delalo strašno. Lovili so se z rokami, grabili, davili. Pol ure je trajalo to divje borjenje. Konec? Italijani so zbežali in pred hišo je stal na cesti zravan kot hrast Dalmatinec, toda obraz blede, žile nabrekle, prsi pa so mu hropele, kakor da mu v njih bruha vulkan. Postoji še nekoliko časa, da pride do sape, nato se pa vrne v hišo. Skoro se je opotekal. Minilo je nekaj trenutkov. Nekaj ljudi, ki je to videlo, je bilo v skrbeh za našega junaka. Poslali so otroke pogledat, kaj je z njim. Otroci ga najdejo v hlevu na stelji. Bil je še vedno blede in strašno je hropel. Nekaj mož mu prinese polente, svinjine in liter črnega vina. Junak počasi vse sné in spi in pravi: „No, sedaj smo zopet dobri.“ In pravi vaščanom: „Bilo je strašno. Rad bi nekoliko počil in spal. Če pride naša patrulja, me ni treba buditi; če pa bi se bližali Italijani, onda da.“

Beli hudič.

(Odlomek iz italijanske zgodovine.)

(Konec.)

Oba morilca sta se torej vrnila domov brez uspeha ter še v isti noči pobegnili najprej na grad Bracciano in nato v Padovo, kjer je imela oblast beneška republika. Orsini si je najel palačo v Padovi in v Benetkah ter vilo v Salo ob Gardskem jezeru.

Mati Kamila je medtem zahtevala kazni, in papež se je obrnil na republiko beneško, naj mu izroče Marcela, ki je bil voditelj Francescovih morilcev. In republika je bandita izročila papežu. Vittorijin brat, zvodnik, ropar in morilec, je bil l. 1586. v Jakuuu obsojen in usmrčen.

Istega leta v pozni jeseni pa je vojvoda Orsini v svoji vili v Salo zbolel; odprta rana na nogi se mu je prisadila. Že 10. novembra 1586 je napisal oporočo, s katero je volil ženi Vittoriji lepo palačo v

Pokojni vojvoda Orsini je imel s svojo prvo ženo Izabelo zakonskega sina Virginija. Ta je poveril svojega sorodnika Lodovica z nalogo, naj očeta pokoplje in uredi dedščino.

Lodovico Orsini je bil velik junak, strašen vojak, a še strašnejši bandit in brigant. Zaradi nekega umora je bil izgnan iz Rima ter je služil kot častnik beneški republiki. Nekaj časa je bil na otoku Korfu spreten poveljnik benečanskih čet.

Ta Lodovico je pohitel v Salò in nastopil proti vdovi Vittoriji kakor pravi bandit in brigant. Ravnal je z vojvodinjo kot z nizko, zavrženo žensko ter ji siloma vzel vse dragotine, vso zlatino, konje in vozove. Testamentu ni priznaval veljavnosti ter je tudi o veljavnosti zakona izrekal odločne dvome.

Vdova je pobegnila v družbi brata Flaminija in par slug v Padovo. Obupana se je obrnila s prošnjo za pomoč in zaščito na Signorio republike benečanske in na — papeža. To je nov dokaz njene brezmejne nesramnosti. In res, papežu se je velika grešnica vendarle smilila. Hotel ji je pomagati.

Toda Lodovico Orsini je sledil svojemu plenu iz Salò v Padovo. Ponoči od 21. na 22. decembra 1585 je s svojimi banditi vdrl v Vittorijino palačo. Prvi je padel Flaminio. V spalnici so ga banditje ustrelili in ga neštetokrat prebodli.

Nato so vdrl v spalnico Vittorijino. Lodovico s črno krinko na obrazu je že na pragu kričal na Vittorio: „Umreti moraš!“

Ni se branila in le dejala je: „Dovolite mi še, da priporočim svojo dušo Bogu!“ „Ne!“ je kričal Lodovico, in na migljaj tega razbojnika ji je sunil neki brigant v prsi bodalo...

A tudi Lodovica je zadela roka maščevalne usode. Beneška republika ga je dala lovit; a uprl se je in unela se je med njegovo tolpo in benčanskim vojem cela in

Za vsakega zanimivi sporedi v „KINO CENTRAL“ v deželnem gledališču: V torek 20. do četrta 22. julija: „Ognjena muha“, senzacijonelna drama v 4 dejanjih. — V petek 23. julija: „Ugasla luč“, krasna drama z Henny Porten v glavni vlogi — V soboto 24. do ponedeljka 26. julija: „Potovanje okolo sveta“, velikanska detektivska drama. Uprav senzacijonelna uprizoritev! — „Kino Central“ v deželnem gledališču je najboljša, najcenejša in najudobnejša ljubljansko zabavišče.

List „Tedske Slike“ je najbolj zanimiv slovenski ilustrovani tednik. Razširjajte ga in pridobivajte mu novih naročnikov!

Obiskujte „Kino Central“ v deželnem gledališču!



Ali ste že kaj darovali za „Rdeči križ“? Če še niste, ne pomišljajte, darujte!



Najboljše sredstvo zoper uši, stenicice in drugi mrčes je „Morana“ „Morana“ uničuje temeljito stenicice in njihovo zalego. Naroča se pri M. Skrinjar, Trst, Via Costaldi 4/I. 200 gramov stane 1 K. Pri večjih naročilih popust, trgovcem rabat.



Priporočamo sledeče knjige:

- Dr. Velimir Deželič: „V službi kalifa“, zgodovinski roman. Prevel Starogorski. Broširan izvod 2:50 K, vezan 3:20 K.
- Rado Murnik: „Lovske bajke in povesti“. Vezano 2:50 K.
- Milan Pugelj: „Mimo ciljev“. Vezano 2:50 K.
- Cvetko Golar: „Kmečke povesti“. Vezano 2:50 K.

Po vsaki fotografiji napravimo umetniško dovršene **POVEČANE SLIKE** v vsaki velikosti. Povečane slike 42x53 cm stanejo samo 16 K. Naročila sprejema upravništvo TEDENSKIH SLIK v Ljubljani.

Poravnajte naročnino!

SANATORIUM · EMONA
ZA · NOTRANJE · IN · KIRURGIČNE · BOLEZNI · PORODNIŠNICA.
LJUBLJANA · KOMENSKEGA · ULICA 4
SEF · ZDRAVNIK · PRIMARIJ · DR. FR. DERGANČ

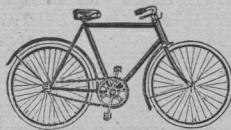
IVAN JAK IN SIN

LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA 17.

priporoča svojo bogato zalogo

šivalnih strojev, koles, pisalnih strojev in strojev za pletenje (Strickmaschinen).

Brezplačen pouk v vezenju. - Tovarna v Lincu ustanovlj. 1867.

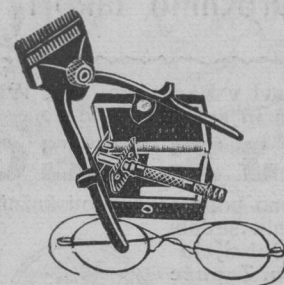


Zahtevajte cenik, ki ga dobite brezplačno in poštne prosto.



453
PRIPOROČA SE UMETNA KNJIGOVEZNICA IVAN JAKOPIČ, LJUBLJANA.

476 **Mazilo za lase** varstv. znamka Netopir napravi g. Ana Križaj v Spodnji Šiški št. 222 pri Ljubljani. Dobi se v Kolodvorski ul. 200 ali pa v trafiki pri cerkvi. V 3 tednih zrastejo najlepši lasje. Stekl. po 2 in 3 K. Pošilja se tudi po pošti. Izborna sredstvo za rast las. Za gotovost se lamči. Zadostuje steklenica. Spričevala na razpolago.



Redka prilika!

Neobhodno potreben je vsaki družini stroj za rezanje las, s katerim se lahko reže 3, 7, 10 mm dolgo; lepo ponikljan za K 4, finejši K 4:80, najfinejši K 7:80. - Prvo vrstni aparati za briti: št. 5406 K 1:40, št. 5410 K 2:80, št. 5411

K 4:20, št. 5413 K 5:49, št. 5414 K 8, št. 5415 K 12. Radi velike zaloge se dobi ceneje.

Samo v prvi gorenjski razpošiljalnici **Ivan Savnik** Kranj št. 175 (Gorenjsko).

Različne trpežne, moderne moške in ženske čevlje.



Pišite takoj po najnovejše vzorce za moške in ženske obleke ter bogato ilustrovani cenik zastoj.

„SLAVIJA“

VZAJEMNO ZAVAROV. BANKA V PRAGI.

451 REZERVNI FONDI K 65.000.000.—. Izplačane dohodnine in kapitalije K 129.965.304:25. — dividend se je doslej izplačalo nad K 3.000.000.—. Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vsekrozi slov. narodno upravo. Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah, pod tako ugodnimi pogoji, kakor nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetja in smrt z manjšajočimi se vplačili. Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. — Uživa najboljši sloves, koder postuje. **ZAVARUJE TUDI PROTI VLOMU.** Vsa pojasnila daje: „Generalni zastop vzajemne zavarovalne banke Slavije v Ljubljani“.

KMETSKA POSOJILNICA

R. Z. Z. N. Z.

obrestuje hranilne vloge po

Hranilnih vlog: dvajset milijonov. Popolnoma varno

4³ | 4 | 0⁰

LJUBLJANSKE OKOLICE

V LJUBLJANI,

brez vsakršnega odbitka

naložen denar. Rezervni zaklad: nad osemstotisoč.

DRAGOTIN HRIBAR

457 TISKARNA IN KNJIGOVEZNICA

LJUBLJANA, DUNAJSKA C. 9.

Izvršuje vsakoršna v njeno stroko spadajoča naročila ukusno in po najzmernejših cenah; nadalje priporoča svojo zalogo vseh s 1. avgustom 1914 pri sodiščih vpeljanih obrazcev za civilno-pravno postopanje v slov. in nemškem jeziku, kakor tudi vse obrazce za obč. urade, cestne odbore, gg. odvetnike, c. kr. notarje itd.

Vsa Avstrija

pozna Jägerndorf kot eno največjih mest s tvornicami sukna v monarhiji. Dobava blaga (sukna) za moške in ženske obleke, kakor tudi šlezjskega platna naravnost od tvornice je za vsakogar velika prihranitev. Zahtevajte torej, da se vam dološijo brezplačno vzorci blaga, da se prepričate o zelo nizkih cenah in o izvrstni kakovosti blaga. Posebno ostanke prodajam po izredno nizkih cenah.

Razpošiljalnica - FRAN ŠMID -
Jägerndorf 38, Avstrijska Šlezija.

Obnovite naročnino takoj!

500
Odlikovano na razstavi v Radovljici leta 1914 s častno diplomom in svetinjo I. vrste.

BRINJEVEC

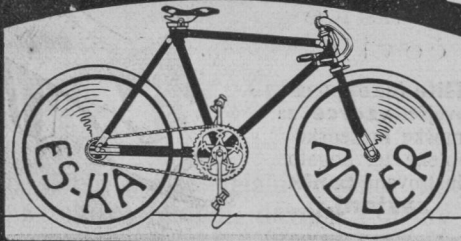
najfineše vrste, posebno priporočljiv proti kužnim boleznim, se dobi pri Gabrijelu Eržen, Zapuže pošta Begunje pri Lescah, Kranjsko.



Cene zmerne. Za pristnost jamčim.



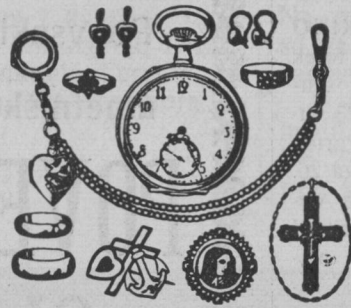
GORČEVA



KOLESA PRIZNANO NAJ-BOLJŠA SEDANJOSTI X

A. GOREC

LJUBLJANA MARIJE TERE:
ZIJE CESTA ŠT. 14 NOVI SVET
NASPROTI KOLIZEJA - ZAH-
TEVAJTE PRVI SLOV. CENIK
BREZPLAČNO



Lepa darila

so traje spomin na darovalca, toda le takrat, če izberete reči, ki so trajno uporabne in obdrže vedno svojo lepoto. Bogato ilustrovani cenik svetovne tvrdke H. Suttner, v Ljubljani, št. 5 vsebuje več tisoč lepih vedno uporabljivih daril, katerih navajamo tukaj le nekoliko:

Za birmo:

Št. 410	Nikelnasta Roskopf ura	K 4-10
	Nikelnasta verižica	K 1-—
Št. 719	Srebrna rem. ura	K 7-80
	Srebrna verižica	K 2-20
Št. 523	Srebrna Roskopf ura, dvojni pokrov	K 12-80
Št. 865	Srebrna oklopna verižica 30 gramov težka	K 4-40

Za poroko:

Št. 2509	12 kom. srebrnega dessert orodja v etuiju	K 19-—
Št. 478	Namizni nastavek, 47 cm visok	K 33-50
Št. 1315	Salonska ura, zelo lepa, udarja pol in eno uro	K 12-50
Št. 2296	Servis za liker, srebrn zelo lep, 25 cm visok	K 37-—

Za krst:

Št. 1202 ^{1/2}	trideln. orodje v etuiju	K 9-70
Št. 1202	Pravo srebrno orodje v etuiju	K 15-—
Št. 49	Srebrno pozlačeni obesek za krst	K 5-60
Št. 563	Srebrna zavratna verižica 14 karat. zlata	K 16-80
		K 2-—

Za god:

Št. 2294	Pravi srebrni servijetni obroček masiven	K 6-75
Št. 189	14 karat. zlat prstan z lepim kamnom	K 7-80
Št. 189	Novo zlato, prstan z lepim kamnom	K 3-80
Št. 470	Double zlati obesek, srček	K 1-20

Za gospode:

Št. 788	Srebrna tula ura, dvojni pokrov	K 19-80
Št. 859	14 karat. zlata verižica, zelo fino izdelana	K 32-—
Št. 793	14 karat. zlata ura, fino kolesje	K 44-—
Št. 795	14 karat. zlata ura, dvojni pokrov	K 65-—

Za dame:

Št. 562	Zavratna verižica, srebrna 14 kar. zlato	K 1-80
		K 13-50
Št. 886	150 cm dolga 14 karat. zlata damska verižica	K 58-—
Št. 804	Srebrna damen ura, 6 kamnov	K 9-50
Št. 1548	Srebrna tula raztezna zapestnica z uro	K 25-—

Velika izbira raznovrstnih daril v bogato ilustrovanem ceniku, katerega zahtevajte zastonj in poštine prosto.

Razpošilja se po povzetju ali pa če se denar v naprej pošlje. — Neugajajoče stvari zamenjam ali pa pošljem denar nazaj. — Bogato ilustrovani cenik zahtevajte zastonj od svetovne razpošiljalnice

Lastna tovarna ur v Švici.

H. Suttner samo v Ljubljani št. 5.

Tvrdka nima nobene podružnice.

Največja špeciialna trgovina za dobre ure.

Lastna znamka "IKO" svetovno-znana.

J. KETTE

LJUBLJANA

Franca Jožefa cesta števil. 3.

specijalna modna in športna trgovina za gospode in dečke priporoča:

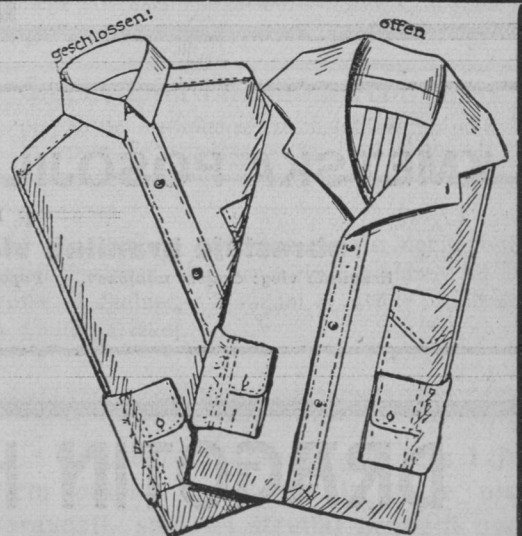


klobuke
slamnike
čepic
kravate
žepne robce
nogavice

srajce
spodnje hlače
naramnice
palice
dežnike
i. t. d.

Za vojake:

nepremočljive dežne plašče, spalne vreče, nahrbtnike in vso drugo opremo.



Naročnina za list »Tedenske Slike«; za Avstro-Ogrsko: 1/4 leta K 2-50, 1/2 leta K 5-— celo leto K 10-—; za Nemčijo: 1/4 leta K 3-50, 1/2 leta K 7-— celo leto K 14-—; za ostalo inozemstvo, celo leto fr. 16-80. Za Ameriko letno 3-25 dolarjev. Naročnina za dijake in vojake celoletno 8 kron. Posamezne števil. 20 vin.

Uredništvo in upravnništvo: Franciška ulica št. 10, I. nadstropje.